

Garmash O.

SIMULATION THE PROCESS OF PROMOTING AND PROVIDE EDUCATIONAL SERVICES IN THE LOGISTICS MARKET

The article deals with the issue of organization of educational institution to promote education program in the logistics market and the basic theoretical principles of marketing in logistics and industrial markets professional education programs. The approaches to the selection mechanism positioning strategies and regulations on the target logistics education market.

The questions of formation of consumer preferences in relation to the education market in logistics that form of educational service users are responsible for the logistics processes in the enterprise.

The theoretical approaches to complete and practical direction offered educational services, opportunities to expand and add additional modules, according to the standards of service quality management regulations and existing business processes.

Considered in detail the process of positioning intelligent educational products, selected user groups that form the target audience of the educational institution; the approach to the choice of positioning strategy of educational programs depending on the characteristics of the target audience; The possible types of consumer behavior. The basic processes of educational institution.

Keywords: information, educational services, information technology, information flows, services, logistics, training programs, educational institution, the target audience.

УДК 338.227

Онищук В.О.

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА І ЙОГО ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

У статті розглянуто вирішення комплексу завдань, пов'язаних з розвитком, оцінкою і управлінням економічним потенціалом промислового підприємства у рамках системи загального оперативного управління промисловим підприємством. Неможливість цілісного розвитку економічного потенціалу промислового підприємства викликає протиріччя приватному закону «пропорційності і композиції», відповідно до якого, максимальна віддача від потенціалу, який має організація, може бути досягнута тільки у разі збереження при будь-яких можливих змінах пропорційності між цілісним системним утворенням і окремими його елементами.

Ключові слова: організаційно - економічний механізм, економічний потенціал промислового підприємства, промислові підприємства України.

В статье рассмотрены решения комплекса задач, связанных с развитием, оценкой и управлением экономическим потенциалом промышленного предприятия в рамках системы общего оперативного управления промышленным предприятием.

Невозможность целостного развития экономического потенциала промышленного предприятия вызывает противоречия частного закона «пропорциональности и композиции», согласно которому, максимальная отдача от потенциала, который имеет организация, может быть достигнута только в случае сохранения при любых возможных изменениях пропорциональности между целостными системными образованиями и отдельными его элементами.

Ключевые слова: организационно - экономической механизм, экономической потенциал промышленного предприятия, промышленные предприятия Украины

Постановка проблеми. Найбільш чіткою і жорсткою вимогою до функціонування промислового підприємств в умовах ринку являється забезпечення довгострокового і стабільного функціонування, заснованого на розвитку. Нині це залишається нездійсненим завданням для більшості промислового підприємств, що свідчить про дисбаланс їх господарського механізму ринковим умовам економіки. В якості причин такої невідповідності можна виділити наступні: невідповідність технології промислового підприємства сучасному рівню, невідповідність асортименту продукції і її якості вимогам споживачів, відсутність або недостатність робіт по впровадженню нової продукції, відсутність збалансованої кадрової політики розвитку персоналу, і так далі. Багато в чому подібні диспропорції, а також багато інших, викликані невідповідністю господарського механізму підприємства галузевому ринку, а в ширшому розрізі - ринку України і світовому ринку. Розглядаючи в цьому дослідженні основи формування і виділяючи принципи формування, елементи організаційно-економічного механізму розвитку економічного потенціалу промислового підприємства (ЕППП), автор робить припущення про те, що цей механізм має бути тісним чином погоджений і інтегрований в єдиний (агрегований) господарський механізм управління промисловим підприємством. Що поєднує в собі не лише економічні і організаційні складові, але також правові, мотиваційні і так далі.

Аналіз публікацій. Необхідно визнати, що розгляд організаційної і економічної складової механізму розвитку економічного потенціалу промислового підприємства потребує в першу чергу визначення місця перерахованих складових в структурі інтегрованого (чи комплексного) механізму управління [1,8]. Спрямованість цього дослідження припускає розгляд особливостей формування організаційно-економічного механізму розвитку економічного потенціалу промислового підприємства, для чого необхідно детальніше розглянути і виявити особливості складових подібного роду механізму [4,5]. Досліджуючи теоретичні положення розвитку складних систем, автор дійшов того висновку, що для формування напрямів якісної зміни як промислового підприємства в цілому, так і його економічного потенціалу, потрібний комплекс заходів, який реалізується за допомогою спеціалізованого внутріфінансового механізму, інтегрованого в загальну систему управління промисловим підприємством, що охоплює і регламентує за допомогою системи правових, організаційних, економічних, мотиваційних, політичних, екологічних, механізмів усі процеси, що

відбуваються в організації [2,3,9].

Механізм розвитку економічного потенціалу промислового підприємства, таким чином, має бути багаторівневою системою взаємозв'язаних механізмів різної спрямованості, що забезпечують планомірне якісне, безповоротне перетворення системи кадрових, виробничих, технічних, фінансових можливостей промислового підприємства з метою забезпечення його довгострокової конкурентоспроможності [6,7,10].

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми.

Акцентуючи увагу саме на сукупності різних механізмів у рамках загального механізму розвитку промислового підприємства, автор припускає, що сам по собі процес розвитку - процес для будь-якої організації всеосяжний і у рамках певного, конкретного механізму складно знайти достатній теоретичний і практичний інструментарій для його успішної реалізації. Причому, можемо також припустити, що дослідження подібної проблеми може виходити за межі економіки і стосуватися правових, політичних, екологічних аспектів розвитку.

Ціллю **статті** є формування саме організаційно-економічного механізму розвитку економічного потенціалу промислового підприємства.

Виклад основного матеріалу. Ми вважаємо за можливе запропонувати наступне визначення: організаційно-економічний механізм є складною системою приватних механізмів, що функціонують на мікрорівні, роблять вплив, і що перебувають під впливом, макрорівня, з метою досягнення ефективної взаємодії організаційних процесів і економічних стосунків, що виникають при реалізації організацією діяльності конкретного характеру. Таким чином, чи йде мова про функціонування великого промислового комплексу, процес адаптації виробничого процесу, або реалізацію певного виду стратегії на промисловому підприємстві, організаційно-економічний механізм забезпечує організаційними і економічними заходами необхідний рівень взаємин, сприяючий досягненню поставлених перед подібною освітою цілей. Як вже було відмічено автором раніше, механізм розвитку економічного потенціалу промислового підприємства (ЕППП) чітко і органічно повинен вписуватися в систему управління промисловим підприємством, і конкретизуватися спеціально сформованою системою управління, що має в розпорядженні власні специфічні принципи функціонування, певну структуру і набір складових елементів.

Вирішення комплексу завдань, пов'язаних з розвитком, оцінкою і управлінням ЕППП у рамках системи загального оперативного управління промисловим підприємством не представляється можливим через цілий ряд причин. По - перше, рішення подібного комплексу проблем носить у кращому разі по елементний характер, що і можна спостерігати на вітчизняних підприємствах, проте не можна забувати, що цілий ряд законів, і зокрема закон емерджентності (цілісності) визначає появу нової якості лише у випадку особливим чином організованої інтеграції елементів. По - друге, що є прямим наслідком першого, порушення принципу

системного розвитку може мати негативні наслідки, зважаючи на послаблення або повну відсутність зв'язків між окремими по елементними системами управління економічним потенціалом промислового підприємства. Нemoжливiсть цiлiсного розвитку ЕППП викликає протирiччя приватному закону «пропорцiйностi i композицiї», вiдповiдно до якого, максимална вiддача вiд потенцiалу, який має організація, може бути досягнута тiльки у разi збереження при будь-яких можливих змiнах пропорцiйностi мiж цiлiсним системним утворенням i окремими його елементами.

Здолати вищеперелiчені проблеми можна за умови створення спецiального органiзацiйно - економічного механiзму управління розвитком економічного потенцiалу промислового підприємства. Пiд таким механiзмом слiд розумiти комплекс елементiв (економічних i органiзацiйних), покликаних вирiшувати питання, пов'язанi з забезпеченням розвитку ЕППП i його ефективним використанням, специфiчних зв'язкiв, що характеризуються набором i взаємодiєю.

При побудовi механiзму управління розвитком економічного потенцiалу сучасного промислового підприємства необхідно в його основу закласти такi з органiзацiйних принципи, якi дозволили б забезпечити адекватний розвиток основних елементiв, що забезпечують його функцiонування.

Механiзм управління i розвитку ЕППП має бути спрямований на досягнення тих, що стоять перед ним i його елементами (органiзацiйними i економічними) завдань, i будуватися, як i будь-яка складна система, на основi специфiчних принципiв. Видiльно найбільш важливи з них, класифiкуючи на загальнi, приватнi i ситуацiйнi.

Принципи побудови органiзацiйно - економічного механiзму, також як i принципи побудови органiзацiї пов'язанi мiж собою, i тiльки їх комплексне застосування може забезпечити успiх функцiонування i розвитку економічного потенцiалу промислового підприємства як цiлiсної системи.

У економічній лiтературi принципи побудови складної органiзацiйної системи, з деякою долею умовностi, прийнято роздiляти на: загальнi, такi що характеризуються постiйною дiєю в усiх матерiальних системах; приватнi, постiйно дiючi тiльки в чiтко певнiй сферi соцiальної системи; ситуацiйнi, дiя яких носить непостiйний характер i обумовлено, як правило, характерними особливостями дiяльностi або ситуацiйними умовами

Видiляючи загальнi принципи побудови OEM в розрiзi структурних принципiв, покликаних забезпечити чiтку взаємодiю мiж спiльними цiлями i завданнями, з одного боку, i їх розподiл на бiльше приватнi i дрiбнi, з iншою, сприяючи правильному призначенню i пiдбору вiдповiдальних виконавцiв за розвиток ЕППП, закрiпленню за ними вiдповiдних повноважень i вiдповiдальностi, а також створення цiльових команд, можна особливо видiлити - принципи розподiлу працi, єдностi цiлей i керiвництва, спiввiдношення централiзацiї i децентралiзацiї. У рядi загальних процесуальних принципiв, якi зумовлюють характер i змiст дiяльностi

керівників, їх взаємовідношення з підлеглими, застосування санкцій і так далі, слід виділити єдність командування, корпоративний дух, підлеглість головної мети. Що входять до групи загальних принципів побудови OEM принципи кінцевого результату покликані визначати оптимальні характеристики функціонування подібного механізму, в основу якого покладені порядок і стабільність, а також ініціатива і сумлінність співробітників.

Характеризуючи систему загальних принципів формування і функціонування OEM управління розвитком ЕППП можна виділити принципи сумісності, зворотного зв'язку, розвитку і конкуренції. Усі перераховані принципи на наш погляд мають особливе значення і вимагають детальнішого розгляду. Так, принцип сумісності може бути розглянутий в двох аспектах. По - перше, управління розвитком конкретної системи повинно відбуватися в тісному взаємозв'язку з усіма з нею взаємозв'язаними складними цільовими і функціональними системами управління і розвиватися з ними на єдиній основі. По - друге, конкретний механізм функціонування і розвитку повинен пронизувати усі рівні управління і охоплювати усі елементи системи, враховуючи особливості їх функціонування і можливості їх зміни, тобто повністю відповідати особливостям загальної системи. Суть принципу зворотного зв'язку полягає в постійному контролі результатів управління і розвитку економічного потенціалу промислового підприємства. Подібний принцип є універсальним при проектуванні складних механізмів управління і розвитку, і дозволяє здійснювати корекцію у разі виникнення відхилень при реалізації дій. Слід зазначити, що зворотний зв'язок може носити як позитивний, так і негативний характер, але незважаючи на це результат функціонування системи в цілому не можна оцінювати виходячи тільки з цих категорій. Оцінка інформації суб'єкта управління повинна мати значною мірою оперативності і достовірності, тоді не стануться втрати в якості управління.

Принцип розвитку може бути також розглянутий в декількох аспектах. По-перше, він має на увазі те, що механізм управління, зміст виконуваних робіт повинні постійно удосконалюватися відповідно до загального розвитку системи, підвищення складності виробничих, технологічних процесів і управління. По-друге, відповідно до того, що розвиток може носити як прогресивний так і регресивний характер, прогресивно і регресивний розвиток може охоплювати тільки певний компонент системи, а вже потім і усю систему в цілому. Практичний досвід господарювання неодноразово свідчить про те, що життєздатність соціальної системи багато в чому визначається наявністю і мірою розвитку конкурентних змагань. Конкуренція сприяє виявленню найбільш результативних і ефективних шляхів соціально - економічного розвитку, що і виражається в застосуванні найбільш ефективних методів управління і господарювання. Таким чином можна сказати, що в принципі конкуренції зосереджений також і

принцип економічності, що припускає в якості однієї з провідних цілей функціонування організаційно, - економічного механізму раціоналізацію управлінських витрат і отримання максимальної економічної ефективності від управління, використання і розвитку економічного потенціалу промислового підприємства.

Приватні принципи, як вже було відмічено нами раніше, мають постійну дію, але обмежене поширення в соціально - економічних системах. Залежно від того, наскільки правильно підбрана система приватних принципів, може бути визначений успіх функціонування організаційно - економічного механізму. Так, в числі приватних принципів, вживаних у рамках формування механізму розвитку, слід виділити принципи економічного планування, прогнозування, розподілу.

Нарешті, особливості застосування ситуаційних принципів, обумовлені ситуацією, або особливим характером діяльності. У рамках формування організаційно - економічного механізму подібні принципи можуть діяти при створенні команди виконавців, відповідальних за певну ділянку розвитку і управління економічним потенціалом промислового підприємства, вироблення стратегії, екстрену корекцію, і так далі. В зв'язку з цим виділимо: професіоналізм, здатність до швидкого рішення виникаючих проблем, вміння взаємодіяти, працювати в колективі, вміння працювати самостійно, особиста відповідальність. Механізм функціонування і розвитку економічного потенціалу промислового підприємства, в основу якого покладена вищевикладена система принципів, має бути сукупністю економічних, організаційних, а також мотиваційних, правових способів цілеспрямованої дії, що забезпечує узгодження інтересів в процесі функціонування взаємодіючих сторін, об'єктів і суб'єктів управління. Кожен елемент механізму розвитку у свою чергу також є приватним механізмом: структуризації процесів, що протікають в організації; системного планування і стратегічного управління; інформаційної взаємодії; конкуренція; оцінки можливостей і ресурсів промислового підприємства і так далі. Як вже було відмічено раніше, цей механізм розвитку є невід'ємною частиною інтегрованого механізму управління промисловим підприємством.

Розвиток економічного потенціалу припускає, по-перше, зчленування цілей розвитку потенціалу промислового підприємства із спільними цілями діяльності промислового підприємства і по-друге - включення заходів розвитку у сформовані стратегічні плани. Звідси напрошується висновок про те, що цілі функціонування організаційно-економічного механізму розвитку економічного потенціалу промислового підприємства протягом всього часу його дії можуть бути якнайповніше реалізовані у рамках системи стратегічного управління.

Комплексна оцінка рівня економічного потенціалу - це сукупність регулярних процедур аналізу потенціалу, ідентифікація стану чинників його, що утворюють, визначення можливих наслідків невідповідності і диспропорцій

в рівні розвитку кожного з елементів на стан економічного потенціалу і на функціонування промислового підприємства, визначення ваговитості кожного з елементів у рамках економічного потенціалу промислового підприємства. Безумовно, результати комплексної оцінки в сукупності із зовнішнім і внутрішнім аналізом є основою для прийняття загальної стратегічної лінії розвитку організації. Причому, на результати внутрішнього аналізу також будуються на даних про наявний потенціал. Управління потенціалом включає розробку і реалізацію набору економічно обґрунтованих для умов промислового підприємства рекомендацій і заходів по нарощуванню (використанню і тому подібне) стану економічного потенціалу до встановленого відповідно до цілей.

Висновки. Таким чином, ми вважаємо, що яку б стратегічну лінію не вибрало керівництво промислового підприємством: стратегію росту (стратегію оптимального росту, стратегію обмеженого росту, комбіновану стратегію) або стратегію згортання, ряд функціональних стратегій (стратегію науково-технічного розвитку, стратегію маркетингу, кадрового розвитку, нову виробничу або продуктову стратегію) або навіть реорганізацію промислового підприємства (при реалізації стратегій оптимального росту або згортання), рішення, що приймаються, по реалізації таких стратегій повинні, безумовно, передбачати заходи, спрямовані на розвиток потенціалу промислового підприємства. Об'єктом оцінки і управління в даному випадку може виступати стратегічний план розвитку, як окремих елементів, так і усієї сукупності потенціалів, що утворюють економічний потенціал промислового підприємства. Подібний план повинен містити також ряд тверджень відносно майбутнього розвитку по відношенню до промислового підприємства зовнішнього середовища: економічних, технологічних, соціальних, організаційних, правових, правових і політичних, і оскільки розвиток економічного потенціалу має не лише суб'єктивне, але і об'єктивне значення, то і оцінка досягнутого рівня розвитку повинна будуватись з урахуванням об'єктивної реальності.

Список використаних джерел

1. Ареф'єва О. В. Економічні засади формування потенціалу підприємства / О. В. Ареф'єва, Т. В. Харчук // Актуальні проблеми економіки. - 2008. - № 7. — С. 71-76.
2. Войнаренко М.П. Моделювання бізнес – процесів при реформуванні промислового комплексу / М.П. Войнаренко, О.М. Косюк // Вісник Технологічного університету Поділля. – 2001. - №6. – с. 16-25.
3. Дороніна М. С. Управління економічними і соціальними процесами підприємства. Монографія. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 432 с.
4. Куценко А. С. Основні проблеми і радикальні шляхи вирішення антикризового управління промисловими підприємствами: монографія / Українська академія наук. – К.: Фенікс, 2006.
5. Ландик В. И. Инновационная стратегия предприятия: проблемы и опыт их решения. – К.: Наукова думка, 2003. – 364 с.

6. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: Монографія. –К.: КНЕУ, 2001. – 227 с.
7. Сутиріна С. Визначення місця стратегічного потенціалу в управлінні підприємством / С. Сутиріна // Економіст. - 2007. - № 2. — С. 45-48.
8. Jose de la Torre, Yves L. Doz, Timothy Devinney. Managing the Global Corporation: Case Studies in Strategy and Management. McGraw-Hill/Irwin; 2nd edition July 21, 2000. - 580 p.
9. Peter Cheese, Robert J. Thomas, Elizabeth Craig, Robert J. Thomas. The Talent Powered Organization: Strategies for Globalization, Talent Management and High Performance. Kogan Page; November 28, 2007. - 288 p.
10. Michael E. Porter. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. Free Press; 1 edition June 1. 1998. - 397 p.

Onischenc V.O.

THEORETICAL AND APPLIED PRINCIPLES OF THE FORMATION MECHANISM OF THE ECONOMIC POTENTIAL OF THE INDUSTRY AND ITS KEY ELEMENTS

The article deals with solving the complex problems associated with the development, evaluation and management of the economic potential of industrial enterprise as part of the overall operational management of industrial enterprise is not possible for a number of reasons. In - the first solution of this problem is complex at best cell in nature, as can be observed in domestic enterprises, but do not forget that a number of laws, particularly the law *emerdzhentnosti* (integrity) determines the appearance of new money only in a special way Organized integration elements. In - the second, which is a direct consequence of the first, infringement of the principle of system development can have negative consequences, given the weakening or complete lack of communication between different control systems for elemental economic potential of industrial enterprises. Failure holistic development of the economic potential of industrial enterprises controversial private law "proportionality and composition", according to which the most out of the potential that the organization can be achieved only when saving for any possible changes of proportionality between holistic education system and individual its elements. Overcome the above problems can be provided to create a special organization - economic mechanism of development of the economic potential of industrial enterprise. Under this mechanism should be understood set of elements (economic and organizational), designed to deal with the provision of economic potential of industrial enterprise and its effective use specific links, characterized by a set and interaction. When building a mechanism for managing the development of the economic potential of modern industrial enterprise must lay it on the following organizational principles that would ensure the adequate development of the basic elements that make its functioning. The mechanism of management and development of the economic potential of industrial enterprises should focus on achieving those facing it and its elements (organizational and economic) problems, and built like any complex system, based on specific principles. We select the most important of them, ranging in general, private and situational. Principles of organization - economic mechanism, as well as principles of organization are related, and only their combined use can ensure the success of the operation and development of the economic potential of industrial enterprise as an integrated system.

Keywords: organizational - economic mechanism, economic potential of industrial enterprises, industries Ukraine